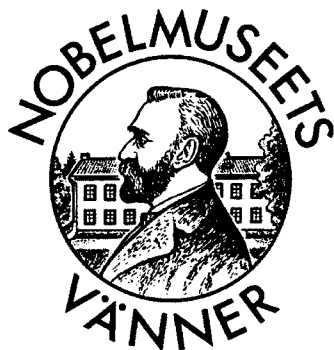

NOBELVÄNNEN

Nr 1 Medlemstidning för Nobelmuseets Vänner **2007**

**Alfred Nobel hälsade landshövdingen
välkommen till Valborg på Björkborn**

Styrelsen för Nobelmuseets Vänner 2007

Ordförande: Marita Olén Widenberg

Vice ordförande: Lasse Sjöberg

Sekreterare: Majvor Bergh

Kassör: Sven Gunnar Wall

Ledamöter:

Sven Eriksen, Karin Sköld
Lars Åkerhielm.

Adj.: Elisabeth Röckert, Nobelmuseets chef

Suppleanter:

Lucinda Håkansson, Anneli Lyckeborn, Birgitta Jones,
John-Erik Eriksson

Omslagsbild:

*Alfred Nobel, i Peter Sundhs gestaltning, hälsade landshövding Sören Gunnarsson
välkommen till Björkborns herrgård för Valborgsmässofirande.*

Foto: Lasse Sjöberg

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Hej alla glada Nobelvänner,
Nu är det sommar och bara det är underbart.

En liten tillbakablick på tiden sedan föregående nummer;

På årsmötet i mars fick styrelsen i uppdrag att kontakta Karlskoga Kommun avseende placeringen av bysten av Alfred Nobel vid Nobelmuseet. Bysten är ju en gåva till Nobelmuseet från vänföreningen och många medlemmar har framfört kritik på bystens flytt från hedersplatsen mitt framför Nobelmuseet till en mer undanskymd plats - med värmeverket i bakgrunden. I detta ärende har kommundirektören Anna Drevenstam kontaktats.

Av kommundirektörens svar framgår att "om Nobelvännerna i höst fortfarande anser att bysten ska flyttas tillbaka till den gamla placeringen på rundeln kommer så också att ske."

Valborg firades traditionellt på Björkborns Herrgård. Vår landshövding Sören Gunnarsson, tillika styrelseordförande i Stiftelsen Alfred Nobels Björkborn höll till vår glädje årets vårtal. Det fina vädret och Kulturskolans framträdanden bidrog till att mycket folk valde att fira Valborg på mötesplatsen "Alfred Nobels Björkborn". Att vara en mötesplats för kulturella aktiviteter är ju ett av syftena med Stiftelsen Alfred Nobels Björkborn.

Årets vårutflykt till Stockholm blev en succe. Jag vill rikta ett stort tack till professor Anders Bárány, Nobelmuseet i Stockholm, den administrative chefen Odd Zschiedrich, Svenska Akademien, samt konstnärinnan Kicki Sedler, Vinterviken, för deras stimulerande sätt att förmedla värdefull information. Ni gjorde vårt besök till ett oförglömligt minne!

Planeringen för nästa års vårutflykt är redan igång.

Nobelvännerna kunde med glädje tipsa museiledningen om att Maria Ekman var ledig över sommaren – vilket gav som resultat att Café Nobel i sommar har ett riktigt proffs som föreståndare. Jag rekommenderar varmt ett besök i ett "nystylat" café för att smaka på Marias hembakade bakverk.

Under våren har jag i huvudsak engagerat mig i genomförandet av Nobeldagar i Karlskoga. Detta mot bakgrund att jag tror att Nobeldagarna kommer att öka intresset för Alfred Nobel i Karlskoga och vårt Nobelmuseum, samt givetvis för vår förenings arbete.

Genom ett samarbete med Karlskogas tre gymnasieskolor, Bregårdsskolan, Bergslagsskolan och Walters Gymnasium, med uppsatsskrivning under rubriken "På promenad i Karlskoga i sällskap med Alfred Nobel" hoppas vi att kombinera ungdomarnas kunskap om sin hemort med kunskap om Alfred Nobel. Alfred Nobel var ju en man med skiftande intressen och litteraturen och författandet var ett av dessa. Det här är även ett sätt att få med ungdomarna i Nobeldagarna.

Nobeldagarna i Karlskoga planeras till tisdag – söndag i vecka 38, dvs 18 – 22 september.

Arbetet med Nobeldagarna har gett ett stort gensvar från många olika aktörer som vill medverka; Konsertföreningen, Humanistiska föreningen, Hembygdsföreningen, Nobelmuseet, Möckeln Innovation, Kulturskolan, Karlskoga Kommun, Gymnasieskolorna, Grundskolan på Karlsberg, Brukspojkarna, Bofors IK, Karlskoga Golfklubb, Arbetarmuseet, Boda Borg, ett flertal kulturföreningar samt flera av stadens restauranger och företag. Nobelvännerna kommer givetvis att medverka i de olika arrangemangen men det är med glädje jag vill rekommendera en programpunkt: Beth Walls berättelser för barn om Alfred Nobel.

På annan plats i denna tidning presenteras nuläget i planeringen av Nobeldagarna. Givetvis kommer programmet att utvecklas under tiden fram till Nobeldagarna men det är med stor glädje och ödmjukhet jag konstaterar det starka positiva gensvaret på mitt vårtal föregående år på Björkborns Herrgård. Att genomföra Nobeldagar i Karlskoga är inte enbart min idé varför min glädje kan delas av många nu när arrangemanget verkligen kommer att bli av.

Att inviga Nobeldagarna i Karlskoga just den 18:e september har följande bakgrund;

Den 18 september 1895 var en högtidsdag i Karlskoga. Alfred Nobel gästades i Bo-fors och på Björkborns Herrgård av hans majestät konungen Oscar II. Av ett referat i Karlskoga Tidning beskrivs hur hela Karlskoga var festsmyckat, 250 flaggstänger, stilfulla äreportar, salut med 21 kraftiga dynamitskott och musik från

flottans musikkår. Karlskogas befolkning hälsade konungen välkommen med blommor och hurrarop. Konungen intog efter besöket i Bofors verkstäder lunch på Björkborns Herrgård, som gäst hos Alfred Nobel – dukningen till denna lunch visas på Nobelmuseet.

Kanske årets Nobeldagar inte blir lika storslaget som på Alfred Nobels tid – men vi skall göra så gott vi kan.

I samband med Nobeldagarna kommer Nobelvännernas 20 års jubileum att firas. Höjdpunkten på detta firande är den planerade Nobelmiddagen den 22 september. Inbjudan kommer senare att skickas ut.

I höst planeras det ssedvanliga höstmötet. För fjärde året i rad planeras Christmas Carols, den 9 december på Musikpalatset med ett mycket fylligt program.

Just nu är det extra trevligt att vara Nobelvän – många personer hör av sig och frågar om de också kan bli Nobelvän – det är självklart att vi vill vara fler Nobelvännar.

Jag vill även påminna om och puffa för vår hemsida www.nobelmuseetsvanner.se . Hemsidan kommer kontinuerligt att uppdateras. Det skulle glädja mig om medlemmarna utnyttjade hemsidans möjlighet till kommunikation med styrelsen – givetvis vill jag fortsatt även få trevliga telefonsamtal.

EN RIKTIGT GLAD SOMMAR
ÖNSKAR JAG ER ALLA !

Marita Olén-Widenberg
Ordförande

MUSEICHEFEN HAR ORDET

Den nyrestaureerade herrgårdsfasaden lyser upp hela Björkbornsparken och glittrar i solskenet!

Den nyplanterade rundeln med sommarblommor kommer att bli lika oemotståndlig!

Björkborn är oändligt vackert i juni!

Med 18 månader på nacken i Nobelmuseum i Karlskoga gläds jag åt att antalet besökare till den här fantastiska miljön ökar igen under 2007.

Dessutom gläds jag åt den positiva utvecklingen här på Björkborn – en utveckling som min hemkommun har en så stor del i. Den här platsen med hela dess innehåll drar till sig mer och mer uppmärksamhet från så många håll – från företagsbesökare från ”down under” (Australien), klass 3 och 4 från Storfors, studiecirkel från Askersund – för att bara nämna några. Dessutom är vi så glada för att allt fler karlskogabor hittar hit! Alla hyllar de vårt levande museum med teaterguidning.

Här vill jag passa på att tacka vänföreningen för det bidrag, som museet fick i början av året till Alfred Nobels klädedräkt. Bidraget blev till stor nytta,

eftersom ”Alfred” fortsätter att guida, nu under sommaren utan uppehåll 6 dagar i veckan!

Från Sparbanksstiftelsen Nya har vi fått ett fint bidrag, som gjort det möjligt att sätta igång med uppgradering av säkerheten på museet – både avseende bevarande av miljö och föremål och minimerande av stöld- och inbrottsrisk. En del av bidraget är också avsett att gå till utställning om Nobelprisens tillkomst med fokus på Ragnar Sohlman. Första steget till utställningen har vi redan tagit genom ett möte med några av Ragnar Sohlmans släktingar, som Michael Sohlman så vänligt ordnade på Nobelstiftelsen i Stockholm.

Till sist vill jag önska er alla välkomna med vänner och släktingar från när och fjärran – från och med midsommar erbjuder vi guidning på minst tre språk - att besöka museet. Kanske får ni uppleva någon nyhet, som ni ännu inte tagit del av?

Elisabeth Röckert
Platschef

Har Du glömt att betala?

Vi skickar Dig detta nummer av Nobelvännen även om vi inte fått in medlemsavgiften för år 2007.

Vi hoppas på ett fortsatt medlemsskap och bifogar ett nytt inbetalningskort till dem vars avgift vi saknar.

Valborg på Björkborns herrgård

– en fest som lockar massorna

Valborgsmässofirandet är en tradition som allt mer utvecklas till en fest för alla åldrar. Från ponnyridning för barnen – kön ringlade lång även när elden nere vid Timsälven signalerade att festen gick mot sitt slut – till vårtal, sång, musik och inte minst korv med bröd och fika för ung och gammal.

Exakt hur många karlskogabor och människor från mer fjärran orter som denna måndagskväll med vackert väder strömmade in i herrgårdsparken går inte att säga. En uppskattning är i alla fall att vi var minst 2.500 som trivdes och njöt av arrangemanget.

Landshövdingens vårtal

Landshövding Sören Gunnarsson, som är ordförande i stiftelsen för Nobelmuseet, höll vårtalet den här gången.

-- Valborgsmässoafton är något stort, konstaterade Sören Gunnarsson. Det är faktiskt den enda helgdagsafton vi har som inte har religiös anknytning och det betyder att vi delar känslorna med alla i vårt land, alla oavsett religion, rötter, kön och politisk tillhörighet.

Landshövdingen bedyrade att det inte var vilken dag som helst på jobbet att få komma till Karlskoga och hålla vårtal vid Björkborns herrgård.

Landshövding Sören Gunnarsson höll vårtalet på Björkborns herrgård.

SYNSAM HAR DITT BÄSTA FÖR ÖGONEN

SYNSAM

www.synsam.se

GLASÖGONSPECIALISTEN SYNSAM

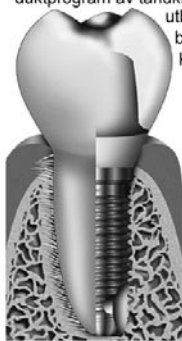
MEDBORGARGATAN 6 • DEGERFORS • 0586-400 91

BERGSMANSGATAN 6 • KARLSKOGA • 0586-640 70

-Världsledande på tandimplantat

Nobel Biocare är ett innovativt, medicinteknisk företag som är världsledande producent av innovativa estetiska ersättningar för förlorade tänder med sina varumärken Bränemark System®, Replace®, NobelPerfect™ och NobelDirect™ (dentala implantat) samt ProCera® (individuellt utformad protetik). Med ett brett produktprogram av tandkronor, broar och implantat, liksom utbildningsprogram och kliniskt dokumenterade behandlingskoncept är Nobel Biocare en komplett leverantör av estetiska tandersättningar.

Nobel Biocare har ca 1550 anställda i 29 länder. Den totala försäljningen 2004 uppgick till 388 MEUR. Produktion sker i Sverige och USA. Vid fabriken i Karlskoga tillverkas både titankomponenter och individuellt utformad protetik.

Tillverkning: Nobel Biocare AB
Dimbovägen 2
691 51 KARLSKOGA
0586-818 50

www.nobelbiocare.com

En vacker Valborgsmässoeld vid Timsälven avslutade firandet på Björkborns herrgård.

Stolt verktygsmakare

-- Jag har mina rötter här. Min mamma bor här. Och här fick jag mitt första riktiga jobb. Jag minns fortfarande hur stolt jag kände mig som verktygsmakare och en i laget som gjorde rotorblad i Kilsta till Rolls Royce.

Sören Gunnarsson uppehöll sig därefter vid Alfred Nobel, vem han var, vad han gjort och hans betydelse för Karlskoga.

-- Alfred Nobel vågade gå sina egna vägar. Han öppnade gränser och bidrog därmed aktivt till att öka förståelsen mellan världens folk.

Nobelvecka i september

Här påminde landshövdingen om fjolårets vårtalare, Marita Olén Widenberg som är ordförande i Nobelmuseets Vänner, som önskade att det skulle hållas Nobeldagar i Karlskoga. Och så blir det alltså, närmare bestämt i september.

Det fick landshövdingen att fundera högt,

om det manne kunde bli tradition att vårtalarnas önskningar uppfylldes, och lade därefter fram sin önskning:

-- Jag önskar att Nobelmuseet i Karlskoga fortsätter att utvecklas och får ännu fler besökare. Och jag önskar att vår region i Alfred Nobels anda fortsätter att öppnagränser så att vi blir centrum i en tillväxtkorridor från Oslo till S:t Petersburg.

Tujahäcken borta

Innan landshövdingen fick ta plats i talarstolen på trappan hade Nobelmuseets chef Elisabeth Röckert berättat om vad som hänt sedan sist. Och det var en hel del, bland annat har tujahäcken vid älven tagits bort och pannhuset rivits eftersom herrgården numera värms upp med fjärrvärme.

Alfred Nobel själv i Peter Sundhs gestaltning arbetade hårt som konferencier, och han kunde mellan talarna presentera

Kvalité in i minsta detalj

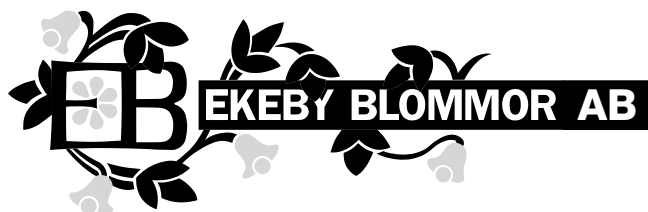
Konferens • Restaurang • Hotell

Förstklassigt kök och vacker miljö.
Vi serverar lunch 11.30 - 13.00.
Husmanskost och Affärslunch.
Middag från kl. 18.00 à la carte.
Bordsbeställning 0586-811 09.

Bofors Hotell

Bofors Hotell, 691 80 Karlskoga, telefon 0586-811 00, telefax 0586-811 50
mail: boforshotell@boforssupport.saab.se, www.boforshotell.com

TEL 555 55

interflora®

Alla kort i ett kort – Prova vårt nya **ALLKORT**
på Handelsbanken.

Bonus i form av aktivt fondsparande.

Handelsbanken

Kyrkbacken 1, Karlskoga, Tel 0586-72 11 00

var Kulturskolans alla körer sjöng, och var paradorkestern och drillflickorna framförde.

Särskilt uppskattat blev ett smakprov ur föreställningen Pelle Svanslös.

Arrangörer var i vanlig ordning Kulturskolan, Nobelmuseet, Nobelmuseets Vänner och Rädda Barnen, den senare organisationen var mycket aktiv med insamlingsbössorna till förmån för sitt arbete kring barn och våld.

Karin Sköld och Anneli Lyckeborn är nya i styrelsen för Nobelmuseets Vänner, här redo för anstormningen till kaffetältet.

Ungdomens vårtal

– av Anna-Maria Lindberg

”Nu när våren och värmen äntligen har kommit så känner många glädjen i kroppen. Min, och alla andra studenters längtan efter examen är snart slut. Och våren blir för mig en tid då kroppen fylls av ny energi som en start mot någonting nytt.

Att få känna vårkänslor och att känna energin och glädjen i kroppen tycker jag gör våren till en unik årstid. För under en lång höst och en lång vinter har man längtat efter varmare dagar. Och skulle vi inte få chansen att längta, så tror jag inte heller att vi skulle uppskatta våren så mycket när den väl kommer.

Det allra bästa med våren och det som jag tänker på först är den efterlängtade värmen. Men när jag sedan tänker på vad värme är så kan det vara så mycket mer än solens strålar. En sorts värme som vi kanske inte tänker på så ofta, men som är nog så viktig, är värmen mellan oss människor.

Samma glädje och värme som våren får

mig att känna fick jag när jag i höstas tillbringade fem veckor på ett barnhem i Peru. Barnhemmet heter Chaves de la Rosa och arbetet där var en del av mitt projektarbete. Många av barnen på Chaves de la Rosa har blivit övergivna av sina föräldrar vid födseln. En del har man hittat på gatan, och andra har blivit lämnade på sjukhus. Dessa barn var inte vana vid att få uppmärksamhet och värme från en annan människa. Att få en kram eller att någon visar dem respekt var någonting främmande.

Att få möta de här barnen var som att få möta våren. Och de känslor som de gav mig var som vårkänslor. De fick mig att se med nya ögon. Och all den värme som jag kunde ge till dessa barn, och all den värme som de fick mig att känna gav mig nya krafter, och ny energi, och det fick mig även att inse vad som är viktigt här i livet.

De människor jag mötte i Peru levde i nuet,

och under min tid där lärde jag mig hur viktigt det är att uppskatta det man har, i stället för att sakna det man inte har. Att ta vara på varje dag och på varje stund är något som jag tror många av oss skulle må bra av. Så nu när våren är här så borde vi njuta av varje dag och stanna upp och se allt som våren har att erbjuda.

Men trots att jag nu står här och pratar om hur positivt värme är för mig, så kan jag inte låta bli att också nämna att det inte alltid behöver vara så positivt. Jag tror de flesta av oss nu under våren hört talas om det allt varmare klimatet, och om de klimatförändringar som har drabbat oss. Och på grund av detta så är det inte säkert att vi i framtiden kommer att ha en vår, en sommar, en höst och en vinter. Men jag hoppas att vi skall få behålla våra olika årstider, och att vi ska få fortsätta att längta efter våren.

Därför måste vi ta dessa rapporter på allvar och försöka göra något åt det, innan det är för sent. Är vi, var och en av oss, beredda att göra något för miljön? Eller förväntar vi oss att någon annan skall göra det? Kan du

Anna-Maria Lindberg höll ungdomens vartal vid Björkborns herrgård på Valborgsmässoafton.

tänka dig att göra förändringar i ditt liv, och är du beredd att göra det nu? För det som vi idag tar för givet kommer annars inte att finnas där för kommande generationer.

Slutligen, som en önskan, och en uppmaning, tycker jag att nu när våren och värmen kommer så ska vi dela med oss av den värme vi har till andra. Vi ska också passa på att njuta av våren och den härliga årstid som den är, och hoppas på att vi i många år framöver får längta efter den.”

Vi stöder Nobelmuseet:

Kapro i Karlskoga AB

VWR Internationell AB

Wikers AB

Swedbank

Karlskoga • Tel 0586 - 648 00

Välkommen till oss i Nya Folkets Hus!

Tel. 0586-315 90 alt 070-68 31590

Vi servar dig med:

DAGENS LUNCH ALT. MATLÅDA • CATERING
MIDDAGSBESTÄLLNINGAR • STYRELSEMÖTEN
KONFERENSER • BEGRAVNINGSKAFFE M.M.

Dessutom kan Du få hjälp med att sy om och sy nytt i vår systuga.

Jacobssons Busstrafik AB *Degerfors*

**BUSSAR 19-60 PERSONER
BESTÄLLNING
EGNA ARRANGEMANG**

Tel: 0586-422 35, 410 90 (Garage)

Fax: 0586-439 46

E-post: info@jacobssonsbuss.com

Internet: www.jacobssonsbuss.com

Vi är till för Dig

- året runt
- dygnet runt
- i alla väder

www.karlskogaenergi.se

KVALITET OCH TRYGGHET

Bergsmansgatan 8 B Karlskoga

0586 – 33 555 076-242 22 52

Funderar du på att sälja din bostad? Ring oss för en kostnadsfri genomgång.

SÄLJ TRYGGT OCH SÄKERT - MED

LEDAMOT MÄKLARSAMFUNDET

Svenska HemMäklarna

LEDAMOT MÄKLARSAMFUNDET

Spongs

B O K H A N D E L

Bergsmansgatan 4, Box 30, 691 21 Karlskoga
Telefon 0586-374 00 • Telefax 0586-398 32

Hjärtligt välkommen till Konsum Värmlands
butiker i Karlskoga och Degerfors!

SKRANTAHALLEN,
FRÖDINGSHALLEN,
STORÄNGEN
OCH BRÅTEN

INTERIÖR

KARLSKOGA

elkedjan

Waldenhagens

ELEKTRISKA AB

Torget 16 • 691 31 Karlskoga • Telefon 0586-300 24

Nordea Bank AB (publ)

Kungsvägen 35, Karlskoga
0771 - 22 44 88
nordea.se

Vilket sparande är bäst för just dig?

Ta kontakt med ditt Nordeakontor,
så finner vi tillsammans den spar-
form som passar dig bäst!

Gör det möjligt

Nordea

Nobelvännernas vårutflykt till Stockholm

Drygt 50 Nobelvänner begav sig tidigt lördagen den 5 maj med föreningens ordförande Marita Olén Widenberg som reseledare till Stockholm för att besöka Nobelmuséet, Svenska Akademin och Vinterviken, alla med nära anknytning till Alfred Nobel.

Professor Anders Barány tog emot karlskogagruppen och visade utställningen Churchill --måleri och författarskap. Winston Churchill var inte bara Storbritanniens legendariske premiärminister under andra världskriget utan blev också 1953 Nobelpristagare i litteratur.

Churchills målningar

Att måla var hans stora fritidsintresse

och det blev också en hjälp att ta sig ur en svår depression när han fick lämna marinministerposten 1915.

På utställningen visades ett trettiotal landskapsmålningar, stilleben och stads-scener som ger en delvis ny bild av Churchill. Tyvärr fanns inga original utan endast kopior. I utställningen visades också ett antal manuskript i olika former av bearbetning, vilket ger oss glimtar av den kreativa processen hos skribenten.

Målandets betydelse

Många av oss trodde säkert att Churchill skrev sina berömda tal själv. Så var inte fallet utan han hade en stor medarbetarstab som utformade talen på hans anvisningar.

Den sista kvarvarande av de tio hus i Vinterviken där det tillverkades sprängämnet dynamit studerades av Nobelvännerna.

S|E|B

Karlskoga
Telefon 0771-62 10 00

Provkör
Din nya SAAB,
CHEVROLET
eller OPEL
hos oss!

BIVA

SAAB • KARLSKOGA • OPEL

Kontrollerad

Slivverkstöd

TIBASTVÄGEN 10, KARLSKOGA
Tfn 0586-364 50

Beckers

nya • hem

Hallberg's

Telefon: 0586-362 75

Färg - Vägg - Golv - Städ - Kök

Bergmans Gjuteri

Fabriksgatan 14
691 41 Karlskoga
Tel. 0586-310 35
Fax 0586-310 23

Bergmans Mekaniska

Sektionsvägen 4
691 42 Karlskoga
Tel. 0586-329 47
Fax 0586-399 80

Gjutarboden

Fabriksgatan 8
691 41 Karlskoga
Tel/Fax 0586-310 21
Öppet: mån-fre kl 13-18
Semesterstängt juli månad

Se vår hemmsida: www.abbergmans.se

Att målandet hade en särskild betydelsen visas av följande råd till den som riskerar att sitta sysslös:

"Om ni behöver någon sysselsättning på lediga stunder, något att avleda era tankar från det dagliga arbetet, något att lysa upp er semester, så var intet för snar att tro, att ni inte här kan finna vad ni behöver. Det vore stor synd, om ni planlöst fördrev er fritid med golf och bridge, plotttrade bort den eller obeslutsamt stod och undrade vad i all världen ni skulle göra."

Ugnstek lunchlax

Professor Bárány gav oss en engagerande framställning om Churchills måleri och författarskap och berättade bl a att Churchills dotter Lady Soames den 2 dec höll en presentation för allmänheten i Börssalen.

Lunchen intogs i Nobelmuséets restaurang och den ugnstekta laxen med skaldjursrisotto och den helstekta fläskytterfilén gav oss nya krafter för nästa besök som blev Svenska Akademin.

Akademins historia

Den administrativa chefen vid Svenska Akademin Odd Zschiedrich -- välkänd för karlskogaborna som samtalsledare under Bokens dag -- berättade om Akademin och dess historia, processen bakom utseendet av litteraturpristagaren och visade oss Akademins lokaler. Det blev ett synnerligen givande besök med många diskussioner om varför somliga fick och andra aldrig fick prisen. En intressant diskussion om svensk språkvård engagerade flera deltagare. Odd var till exempel mycket kritisk till att svenska gymnasier med internationell inriktning höll undervisning på engelska med lärare som inte behärskade engelskan.

Premiär i Vinterviken

Det ger, menade han, varken ämneskunskaper eller språkkunskaper. En förnämligare guide än Odd Zschiedrich kan man inte få och karlskogaborna kan se fram emot att få höra honom under Nobelveckan i höst.

För nästan alla deltagare var besöket i Vinterviken en premiär. Inte ens stockholmarna verkar känna till vilket industriminne som här finns och det är endast tack vare att länsstyrelsen gjorde området till kulturminnesområde som något finns kvar!

Världens första nitroglycerinfabrik

Alfred Nobel startade sitt första företag Nitroglycerin AB Stockholm i Vinterviken 1865 och lade här grunden till sina världsomspännande multinationella företag. I denna världens första nitroglycerinfabrik påbörjades processen att få den "opålitliga" nitroglycerinet mer hanterbart. När köpet var klart flyttades apparaturen in i ett stall, ett växthus fick bli laboratorium osv. I starten var Alfred Nobel själv VD, driftingenjör, korrespondent, kassör och reklamagent, allt enligt hemsidan vinterviken-nobel som varit min källa.

"Nobelska smällen"

Konstnärinnan Kicki Selder som har sin ateljé på området gav en livfull skildring av det farliga arbetet på Vinterviken. Den 3 september 1864 inträffade en fruktansvärd explosion och sex personer omkom, däribland den yngste brodern Emil 21 år. Under åren har ett femtiotal arbetare fått sätta livet till. Vi var många som tänkte på Björkborn och den stora svåra explosionen under 40-talet.

Explosionen i Vintervikern blev ett tale-

**Provkör
hos oss!**

Aukt. återförsäljare för Toyota

Lödarevägen 2
691 37 Karlskoga
Telefon 0586-524 00

**Bergsmansgatan 19
Telefon 303 20**

Karlskoga Uraffär AB

Ali Hamakhan

Torget 14 • Box 144

Telefon 0586-530 75

691 23 KARLSKOGA

Telefax 0586-530 85

www.klockmaster.com • karlskoga@klockmaster.com

Nobelvännernas ordförande Marita Olén Widenberg tackar professor Anders Bárány för ett intressant föredrag.

sätt , då man sade före eller efter den ”**Nobelska smällen**” Nobel lät sig emellertid inte nedslås av detta utan bestämde sig för att försöka tygla verksamheten på en pråm i Mälaren i väntan på att hitta ett nytt område.

Pråmen flyttades

När man i omgivningen fick reda på vad som fanns på pråmen blev oron stor och pråmen måste ständigt flyttas från en plats till en annan.

Vi vandrade runt bland kvarvarande byggnader: vaktstugan, svavel- och syrafabriken Syran, ett område med tre meter höga stängsel, för där förvarades ju mycket farliga ämnen. Vi såg kullarna som lagts upp som skyddvallar mellan de olika verkstäderna. Tyvärr hade klottrare förstört många minnesmärken och vi förvånades över att Stockholms

stad inte förstår värdet av att hålla området välbevarat.

Busslaster med japaner

Hit kommer stora busslaster med japaner förvilka Nobels insatser tycks vara med kända än för många svenskar.

Det blev en upplevelserik resa som i alla avseenden anknöt till Alfred Nobels verksamhet. Vid pauser under dit- och hemresan serverades bullar, mackor och förfriskningar Det är alltmer uppenbart att Nobelvännernas vårutflykt är en viktig del av verksamheten både för den sociala samvarons skull och för ökade kunskaper om Karlskogas Alfred Nobel.

Jan Hammarstedt

Alla rätt, Sven-Gunnar!

Under den trivsamma vårutflykten genomfördes en frågetävling, och den vanns av Sven-Gunnar Wall, känd bland annat som kassör i Nobel-museets Vänner.

Sven-Gunnar svarade rätt på alla frågorna, och det var han ensam om. Grattis, Sven-Gunnar!

Med en tids distans till denna lyckade och lovordade vårutflykt med ordförande Marita Olén Widenberg som drivande kraft har man börjat planera för nästa års vårutflykt. Ett förslag som diskuteras är Oslo, och besök på Nobel-Institutet och Nobels Freds-senter.

Red.

Med världen som arbetsfält

Chematur Engineering är ett ingenjörsföretag, som har dotterbolag i Sverige, USA, Tyskland och Finland samt säljkontor i Hongkong och Indien. Vi projekterar och uppför kemiska fabriksanläggningar runt om i världen. På huvudkontoret i Karlskoga är vi 60 medarbetare.

www.chematur.se

Årsmöte på Björkborns herrgård

Nobelmuseets Vänner höll ett välbesökt årsmöte på Björkborns herrgård den 20 mars. De inregistrerade 55 medlemmarna sjöng in kvällen med Stig Ernst Söderkvists "Björkborn vårt utflyktsmål under ledning av Sven-Charlie Falk – en stämningsfull inledning på årsmötet.

Årsmötet leddes av Reino Hedman, före stadsbyggnadschefen i Karlskoga, under trivsamma former.

Av verksamhetsberättelsen för 2006 framgick att föreningen har 310 medlemmar, varav cirka 90 procent bor i Karlskoga samt att det ekonomiska utfallet var synnerligen gott.

Under punkten övriga frågor diskuterades platsen för Nobeldagsfirandet, samt flyttningen av bysten av Alfred Nobel vid Björkborns herrgård.

Nobelbysten och Nobeldagen diskuterades

De samverkande parterna för firandet av Nobeldagen den 10 december tog under det gångna året ett samstämmigt beslut att flytta ceremonin från Tingshusparken till Björkborns herrgård. Det visade sig vara ett kontroversiellt beslut.

Eric Ola Olsson yrkade under årsmötet att firandet flyttas tillbaka till den ursprungliga platsen. En öppen omröstning gav stöd åt Eric Ola Olssons önskan. Med rekommendation från årsmötet fick styrelsen i uppdrag att gå vidare med ärendet i samverkansgruppen.

Nya ledamöter i styrelsen

Ännu ett yrkande av Eric Ola Olsson gällde flytten av Nobelbysten vid herrgården. Ett beslut av Karlskoga kommun, som styrelsen inte hade blivit informerad om. Då bysten är en gåva från föreningen

ansågs det att det berättigar ett sambeslut var bysten ska placeras. Eric Ola Olsson yrkade att bysten flyttas tillbaka till ursprunglig plats. Styrelsen fick uppdrag att göra en hemställan till Karlskoga kommun.

Marita Olén Widenberg omvaldes som ordförande. Till ledamöter omvaldes Lasse Sjöberg och Sven-Gunnar Wall, samt nyvaldes Sven Eriksen och Karin Sköld. Till suppelanter omvaldes John-Erik Eriksson, Lucinda Håkansson och Birgitta Jones, samt nyvaldes Anneli Lyckeborn.

Margareta Karlssons år

Till revisorer omvaldes Tomas Eldh och Robert Karlsson. Till revisorssuppleant omvaldes Gösta Samuelsson.

Till valberedning omvaldes Inge Liljegren (sammankallande), Anders Jones och Per-Erik Nilsson.

Årsmötet avslutades och Reino Hedman lämnade över klubban till den omvalda ordföranden Marita Olén Widenberg, som med blommor och present avtackade de avgående ledamöterna Yvonne Hellsén, Beth Wall och Karin Paulsson.

Efter årsmötesförhandlingarna följde ett mycket intressant och humoristiskt föredrag av förra kommunalrådet Margareta Karlsson, som berättade om "Mina år" som kommunalråd. Hon berättade bland annat om kommunens ekonomiska situation då hon tillträdde och den hårda sanering som måste till och som inte alltid uppskattades av de egna partivännerna. Många gånger var det motsättningar inom det egna partiet som tog hårdast på krafterna.

Hon kunde också målande berätta om ett besök av en kinesisk delegation, där kulturkrockar blev tydliga.

BHARAT FORGE KILSTA

DRIVING INNOVATION

KALYANI
GROUP COMPANY

BAE SYSTEMS

➔B➔ BOFORS

KARLSKOGA & DEGERFORS

Nobelvännen önskar
alla sina läsare en riktig

Skön Sommar

Byta bil?

Reservdelar?

Eller behöver din bil service?

**VÄLKOMMEN
TILL OSS!**

Helmia Bil

Tibastvägen 8, Karlskoga • 0586-79 44 00
www.helmia.se

Kreativ kemi för nya läkemedel

Med amerikanska ägare och kunder över hela världen lever Cambrex Karlskoga i en internationellt präglad miljö. Vi sysslar med avancerad organisk kemi med fokus på att utveckla processer och leverera produkt till innovativa läkemedelsföretag. Idag tillverkas framför allt aktiva läkemedelssubstanser och läkemedelsintermediat i allt från gramskala till tiotals ton.

Vi finns på Björkborns industriområde och har drygt 320 anställda.

Cambrex Karlskoga AB
Tel 0586-78 30 00
www.cambrex.com/karlskoga
karlskoga@cambrex.com

 CAMBREX
Innovation. Experience. Performance.

Nobels hjärta klappade för poesin

I poesin fick Alfred Nobel utlopp för intensiv brottnings med livsproblem och tidstypiska drömmar. Någon stor poet var han möjligen inte men hans dikter ger en intressant inblick i en mjältsjuk ingenjörns inre liv.

Det skriver Svenska Dagbladets litteraturkritiker Thure Stenström i sin recension av Alfred Nobels "Dikter – Poems" av Åke Erlandsson på Atlantis förlag.

Några lyriska mästerverk är det väl inte frågan om men likafullt dokument av stort biografiskt och tidshistoriskt intresse. När uppfinnaren Alfred Nobel fram på nattkröken tröttnat på nitroglycerin, tändhattar och dynamit, industriella intriger och livets övriga fanskap, satte han sig ner och skrev poesi. Antingen den store donatorn vistades i Sankt Petersburg, Stockholm, Berlin eller Paris, övergav honom nämligen aldrig drömmen att få syssla med något väsentligt, det vill säga att skriva lyrik och att få slå igenom som poet.

Djup ensamhet och melankoli

För det mesta utstrålar hans dikter djup ensamhet och melankoli och handlar om kvinnornas ouppnåelighet och svekfullhet, de mänskliga idealens upphöjdhets och renhet, universums uppkomst och slutliga ändalykt samt – inte minst – djup livsleda. När den sorgsne amatören blir som mest gripande längtar han efter "stillheten i den natt som saknar morgon".

Till det märkvärdiga hör att Alfred Nobels intensiva brottnings med livsproblemen oftast försiggick på engelska och ibland på blankvers, varmed det nästan kan se ut som om han ville ta upp tävlan med självaste Shakespeare.

Poesin i sitt hjärta

Så långt sträckte sig nu inte ambitionerna. Han hade fullt klart för sig att fysiken var hans egentliga område och att poesin var något som fick bedrivas vid sidan om. Men det var tydligen där han hade sitt hjärta! I ett upplysande företal berättar Åke Erlandsson att bland de nära två tusen volymerna i Nobels privatbibliotek utgörs den största kategorin av skönlitteratur.

Bäst företrädade var de engelska romantikerna, särskilt husgudarna Byron och Shelley. Men också Pusjkin och med tiden svenska klassiker som Tegnér och Viktor Rydberg tillhörde ledstjärnorna. Och det är mycket riktigt ekon av dessa förebilder, det vill säga ordinär idealistisk efterromantik man möter i Nobels egen produktion.

Engelska och svenska

Atlantis förlag har låtit trycka halva volymen på engelska och halva på svenska, varmed läsaren behändigt kan jämföra de engelska originalen med Nobels svenskspråkiga versioner (som ibland snarast har karaktären av omdiktningar). Till detta kommer så tre dikter som ursprungligen författats på svenska, allt i allt en poetisk skörd som sträcker sig från ungdomsåren ända fram till Nobels senaste levnadsår. För Alfred Nobel liksom för så många större poeter tycks de olösliga konflikterna ha varit de produktivaste. Då och då sände han ett poem med vackert följbrev (gärna på franska) till någon dam i närheten, och gladdes när dikten rönt uppskattning.

Ouppnåeligt ideal

Men eljest satt han fast i det oscarianska tidevarvets sedvanliga dilemma: samtidigt som han fascinerades och attraherades av

de prostituerade far han ut i rungande förkastelsesdomar över glädjeflickornas moraliska förfall och hyllar desto mer längtansfullt det ouppnåeliga idealet: den överjordiskt rena och trofasta kvinnan i rollen av hustru och moder.

När natten och ensamheten lägrar sig kring hans skrivbord, brottas han med frågan hur människan så intensivt kan känna behov av moral, överjordisk skönhet och vördnad, när någon Skapare kanske inte finns annat än möjligen som opersonliga naturlagar, vilka med iskall nödvändighet bestämmer allt i vår jordiska värld.

Den mjältsjuke ingenjörens amatörförsök på vers lär knappast komma i åtanke

för något litterärt Nobelpris. Men publiceringen av hans tidstypiska drömmar ”i idealisk riktning” är likafullt välkommen. Man får en uppfattning om den store donators inre liv och hetaste önskingar.

Texten publicerad i Svenska Dagbladet 24 januari 2007.

Lyrik

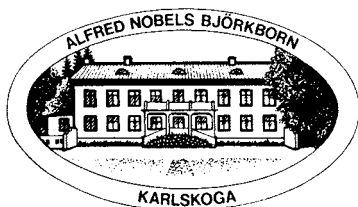
ALFRED NOBEL

Dikter – Poems

Introduktion och textetablering:

Åke Erlandsson

272 s. Atlantis

Nobelmuseet

Karlskoga

Besök **Alfred Nobels sista hem** i Sverige, Björkborns Herrgård, en unik sevärdhet med stort personhistoriskt värde och se hans **laboratorium** med originalutrustning.

Bofors industrimuseum på Björkborn visar en 350-årig industrihistoria.

Fiffiga Huset, intill laboratoriet, är en experimentverkstad för alla åldrar.

Öppet året runt. Mellan 1/6 - 31/8 öppet tisdag - söndag 12.00 - 16.00.

Vi tar emot grupper på övriga tider efter förhandsbokning.

Konferensmöjligheter finns. Kaffestuga.

Ring för information 0586-834 94

SAAB

Saab Bofors Dynamics

– engaged in precision

www.saab.se/dynamics

20-ÅRS JUBILEUM MED NOBELFEST

Lördagen den 22 september högtidlighålls föreningens 20 års jubileum med en Nobelfest.

Nobelkocken Johny Johansson komponerar menyn enligt en tidigare Nobelfest och kommunens kostchef Ulrika Lundgren ansvarar för middagen.

Underhållning och dans.

Dan-Åke Widenberg håller föredrag på höstmötet

Kilsta-chefen Dan-Åke Widenberg blir föredragshållare när Nobelmuseets Vänner håller sitt traditionella höstmöte den 18 oktober kl 19.00 på Björkborns Herrgård.

Föredragets rubrik blir "Ett företag i Alfred Nobels fotspår".

Bharat Forge Kilsta AB genomgår för närvarande en kraftfull utveckling i en internationellt ledande smideskoncern med verksamheter i Indien, Kina, Tyskland, Skottland, USA och Sverige.

Förutom föredraget blir det kaffeservering och lotterier.

Christmas Carols på Musikpalatset den 9 december

Underhållning av Kent Lundberg, komp. av Lasse Magnell.

Sonoruskören under ledning av Ingalill Brogeland.

Scarry Sherry – sångkvartett från Stockholm.

Sångelever från Kulturskolan under ledning av Ulla Lena Thodal.

Årsavgift: 100:- enskild medlem,
150:- familj

Postgiro 85 64 46 - 0

Stöd
Nobelmuseets
Vänner!

Medlemmar har fri entré till Nobelmuseet under ordinarie öppettider.

NOBEL DAGARNA I KARLSKOGA

18-23 sept-07

Tisdagen den 18 september

Högtidlig invigning i Nya Folkets Hus. Föredrag "Hur man utser en Nobelpristagare i litteratur" av Odd Schiedrich från Svenska Akademien, prisutdelning i uppsatstävlingen för gymnasiet, underhållning av bl a Bofors Musikkår.

Onsdagen den 19 september

Under dagen förättar Karlskoga Kommun invigningen av Campus Alfred Nobel.

Konsert med Nobelkvintetten på Björkborns Herrgård.

Torsdagen den 20 september

Nypremiär på Sagabio av Vilgot Sjömans film om Alfred Nobel och underhållning av damkören Cantare från Kulturskolan.

Fredagen den 21 september

Kemiska experiment utanför Industrimuseet.

Föreläsning av professor Anders Bárány från Nobelmuseet i Stockholm i ett spännande samarrangemang mellan Vänföreningen och Karlskoga Konsertförening där Symfoniorkestern, under ledning av den franske dirigenten Hubert Dennerfeldt framför musik från de olika länder där Alfred Nobel verkat allt integrerat i föredraget. Maria von Scheven sjunger tillsammans med Symfoniorkestern. Karlskoga-statyetten samt årets Alfred kommer att delas ut.

Lördagen den 22 september

Look-a-like – se ut som Alfred Nobel - tävling för barn i Tingshusparken under dagen.

Senare under eftermiddagen konsert i Musikpalatset med Öjebokören och Värmlands Nations kör från Stockholm.

På kvällen firas Vänföreningens 20 års jubileum med Nobelfest på Nya Folkets Hus där Nobelkocken Johnny Johansson komponerar meny och kommunens kostchef Ulrika Lundgren ansvarar för arrangemanget. Underhållning och dans.

Söndagen den 23 september

Tipspromenad med tema Alfred Nobel i arrangemang av Korpen och Missionskyrkan.

I Nobelhallen anordnar Bofors IK "Nobelkamp" för ungdomar.

Nobeldagarna avslutas med ett arrangemang på Björkborns Herrgård a la "Sköna Söndag" med allsång med bl.a Teachers Blended.

Övriga aktiviteter under delar av Nobeldagarna:

- Nobelmuseet med Fiffiga Huset och Café Nobel öppet.
- Teater i Konsthallen om "Testamentet" och på Nobelmuseet "Nobelprisen".
- Boda Borg har Nobel erbjudanden
- Tåget "Jernets bana" kör enligt turlista.
- Möckeln innovation har utställning och föredrag på Laboratoriet
- Mellanstadieelever ställer ut uppfinningar på Laboratoriet
- Konstföreningen ställer ut i Konsthallen
- Utställning om Nobelparker i Konsthallen
- Hembygdsföreningen ställer ut bilder från Alfred Nobels tid på biblioteket.
- Nobel luncher på många restauranger
- Kulturskolan kommer att uppträda vid olika arrangemang.
- Brukspojkarna visar Industrimuseet
- Nobelgolf på Karlskoga golfklubb
- Nobelerbjudanden i olika affärer
- Aktiviteter på Gråbo Arbetarmuseum
- Karlskoga kommun får vänortsbesök och anordnar kulturkonferens
- Beth Wall berättar för barn om Alfred Nobel på Nobelmuseet
- Bofors Hotell arrangerar olika evenemang
- Statt ordnar kvällsaktiviteter med Nobeltema

NOBELDAGAR I KARLSKOGA

Bakgrund

- Alfred Nobel är den mest berömda svensken i världen med anknytning till Karlskoga
- Nobelpriserna är positiva händelser med nationellt och internationellt intresse
- Det var här i Karlskoga grunden lades för att Nobelpriserna stannade i Sverige (och ett i Norge) och kanske att det överhuvudtaget blev Nobelpriser.
- Karlskoga saknar i övrigt dragplåster för turister i allmänhet.
- Karlskoga saknar en samlande kulturuttryck – något att samlas ikring.
- Jag har sett liknande koncept i andra städer och vad detta betytt för dessa orters utveckling och gemenskap.

Det var mot ovanstående bakgrund idén runt Nobeldagar i Karlskoga växte fram. Efter att jag officiellt lanserade idén – kanske har andra haft tankar åt samma håll – i mitt vårtal föregående år har jag tillsammans med en grupp andra fantaster diskuterat igenom idén och ett embryo till koncept har växt fram. Föreningen Nobelmuseets vänner firar i år 20 års jubileum och vi tyckte därför att det var ett utmärkt tillfälle att verkligen få till Nobeldagarna.

Det har varit viktigt för mig att Nobeldagarna blir s k allmän egendom, där många deltagar med sin bit vilket ger en positiv mångfald – alla skall kunna hitta något av intresse. Min dröm är ett fruktbart och generöst samarbete mellan stadens förening, affärer,

näringsliv, kulturinstitutioner, kyrkan, kommunen etc.

Allt detta i syfte att dels marknadsföra Karlskoga och att dels göra något samlande inom Karlskoga Kommun. Givetvis blir Nobelmuseet en av centralpunkterna, men även stadens centrum med bl a Tingshusparken, Konsthallen och nya Folkets Hus.

Bifogat återfinns planeringen inför Nobeldagarna i det läge som för dagen föreligger. Givetvis kommer fler aktiviteter att tillföras till dess att Nobeldagarna går av stapeln.

Det är särskilt glädjande att Nobelmuseet i Stockholm deltagar genom professor Anders Bárány samt att Svenska akademien genom den administrativa chefen Odd Zschiedrich.

Den sistnämnde kommer även att dela ut pris i pågående uppsatstävling "På promenad i Karlskoga med Alfred Nobel". Genom uppsatstävlingen kombineras ungdomarnas kunskaper om Karlskoga och Alfred Nobel.

Marita Olén-Widenberg

NOBEL DAGARNA I KARLSKOGA

18-23 sept-07